"Ενας Κιθαράνθρωπος

ΤΑ ΑΛΥΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

ΠΟΙΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΠΛΑΝΗΤΑΣ;

Αἱ πρόοδοι τῆς ἀστρονομίας. Πῶς ἔσβυσαν ἡ παληὲς προλήψεις. Ποιοὶ πλανῆται εἶνε πιθανὸν νὰ κατοικοῦνται. Τὶ ἐπίστευαν ἄλλοτε. Φανταστικὲς διηγήσεις. Πῶς ζοῦνε οἱ κάτοικοι τοῦ πλανήτου τῆς Ἀφροδίτης. Οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄρεως, τρομεροὶ ἀκροβάται. Ὁ Ἑρμῆς, ἀπέραντο φρενοκομεῖο!... Ἄνθρωποι 57 μέτρων ὕψους! Ἕνα περίεργο μεσαιωνικὸ βιβλίο. Ἡ ἀναμνήσεις τοῦ Νικολάου Κλιμίου. Στὴ χώρα ποὺ τὰ δένδρα μιλοῦν καὶ περπατοῦν, κλπ.

"Ενας Φυτάνθρωπος

Καὶ σήμερα ἀκόμα, παρ' ὅλας τὰς τεραστίας προόδους ποὺ ἐπετέλεσε ἡ ἐπιστήμη, οἱ εἰδικοὶ ἀποφεύγουν νὰ δώσουν μιὰ κατηγορηματικὴ ἀπάντησι στὸ ἀγωνιῶδες ἐρώτημα, ἂν οἱ μυστηριώδεις κόσμοι τ' οὐρανοῦ κατοικοῦνται ἀπὸ ἀνθρώπους, ἢ ἔστω καὶ ἀπὸ ἀνθρωπόμορφα τέρατα... Κανεὶς ἐπιστήμων δὲν τολμᾶ στὴν ἐποχή μας ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ ἑνὸς τόσον σοβαροῦ ζητήματος, γιατὶ τοῦ λείπουν ἡ ἀποδείξεις, τὰ πειραματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ στηρίξῃ τὴ σχετικὴ γνώμη του.

Ὡστόσο, πρὸ 70 περίπου ἐτῶν, δυὸ σοφοὶ ἐπιστήμονες, ὁ Χέρσελ καὶ ὁ Ἀραγκό, δὲν ἐδίστασαν νὰ ποῦνε—καὶ νὰ ὑποστηρίξουν μετὰ βεβαιότητος—ὅτι... καὶ αὐτὸς ἀκόμα ὁ Ἥλιος κατοικεῖται!...

Κατὰ τὸ χρονικὸ ὅμως διάστημα, ποὺ πέρασε ἀπὸ τότε, ἡ ἀστρονομία ἔκανε τεραστίας προόδους. Ὅλοι μας π. χ. γνωρίζουμε σήμερα ὅτι οἱ κλιματολογικοὶ ὅροι τῆς Σελήνης εἶνε τέτοιοι, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ νὰ ζήσῃ σ' αὐτὴ κανένας ὀργανισμός. Καὶ τοῦτο γιατὶ λείπουν ἀπὸ τὴ Σελήνη ἡ θερμοκρασία καὶ ἡ ὑγρασία ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ ν' ἀναπτυχθῇ μιὰ ζῶσα ὕπαρξις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Ἄρη, οἱ εἰδικοὶ σήμερα λέγουν ὅτι δὲν ἀποκλείεται νὰ κατοικῆται, γιατὶ ἡ ἀτμόσφαιρά του εἶνε πλουσία εἰς ἀτμούς, ποὺ συντελοῦν στὴν ἀνάπτυξι τῆς ζωῆς καὶ στὴ βλάστησι τῶν φυτῶν.

Ἡ Ἀφροδίτη πάλι καὶ ὁ Ἑρμῆς, οἱ ὁποῖοι βρίσκονται πολὺ κοντὰ στὸν Ἥλιο, δὲν ἔχουν ἀκόμα ἐπαρκῶς παρατηρηθῇ ἀπὸ τοὺς ἀστρονόμους. Γενικῶς ὅμως ἐπικρατεῖ ἡ γνώμη ὅτι εἶνε ἀκατοίκητοι.

Ὅσο γιὰ τὸν Κρόνο, τὸν Οὐρανὸ καὶ τὸν Ποσειδῶνα, ἡ θέσις των στὸν οὐρανὸ—βρίσκονται πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὸν Ἥλιο καὶ λαμβάνουν ἐλάχιστη ποσότητα φωτὸς ἀπ' αὐτὸν—δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀνάπτυξι ζωῆς σ' αὐτούς.

***

Ἂν ὅμως ἡ ἐπιστήμη ἀρνῆται ἢ διστάζει νὰ παραδεχτῇ ὅτι οἱ μεγάλοι πλανῆται τοῦ οὐρανοῦ εἶνε κατοικημένοι ἀπὸ ζωντανοὺς ἀνθρώπους, βρέθηκαν, παρ' ὅλα αὐτά, πολλοὶ εὐφάνταστοι συγγραφεῖς καὶ ζωγράφοι, οἱ ὁποῖοι ἐτοποθέτησαν στοὺς πλανήτας αὐτοὺς πλάσματα ἰδικῆς των ἐμπνεύσεως.

Ἔτσι, ὅταν πρὸ πολλῶν ἐτῶν οἱ ἀστρονόμοι ἀνεκάλυψαν ἐπὶ τοῦ πλανήτου Ἄρεως μερικὲς πελώριες εὐθεῖες γραμμές, τὶς ὁποῖες ἐξέλαβαν ὡς διώρυγας, πολλοὶ διανοούμενοι ὑπεστήριξαν ἀμέσως μετὰ φανατισμοῦ ὅτι ἡ διώρυγες αὐτὲς συνήνωναν τὶς μεγάλες θάλασσες τοῦ Ἄρεως μὲ τοὺς... ἐμπορικοὺς λιμένας του!...

Καὶ ὅταν, ἐπίσης, κατόπιν μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν, οἱ εἰδικοὶ κατέληξαν στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ πυκνότης τοῦ βάρους ἦτο τρεῖς φορὲς λιγώτερο στὸν Ἄρη παρὰ στὴ Γῆ, καὶ ὅτι ἕνας ἄνθρωπος ποὺ θὰ ἐζύγιζε στὴ Γῆ μας 70 κιλά, στὸν Ἄρη δὲν θὰ ζύγιζε πάνω ἀπὸ 26 κιλά, οἱ ἴδιοι ἔμποροι φαντασιοκοπῶν ὑπεστήριξαν ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄρεως θὰ μποροῦσαν νὰ κάνουν τεράστια πηδήματα, λόγῳ τῆς ἐλαφρύτητος τοῦ σώματός των, νὰ διανύσουν δηλαδὴ μιὰ ἀπόστασι ἑκατὸ μέτρων μ' ἕνα μονάχα σάλτο!...

Οἱ ἀφελεῖς ἐπίστευαν σ' αὐτὰ τὰ παραδοξολογήματα κ' ἔτριβαν τὰ μάτια τους ἀπὸ τὴν κατάπληξι.

Τοῦ κάκου οἱ ἐπιστήμονες τοὺς ἔλεγαν νὰ μὴ δίνουν προσοχὴ σ' αὐτὰ τὰ μυθεύματα. Τὰ φανταστικὰ παραμύθια εἶνε πιὸ εὐχάριστα στὸν κόσμο ἀπὸ τὴν ψυχρὴ ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια.

***

Ὁ Βερναρδῖνος ντὲ Σαὶν-Πιέρ, ὁ ἀθάνατος συγγραφεὺς τοῦ «Παύλου καὶ τῆς Βιργινίας», περιέγραψε μὲ ζωηρὰ καὶ ποιητικὰ χρώματα τὸν κόσμο τοῦ πλανήτου τῆς Ἀφροδίτης. Φρονοῦσε ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς εὐτυχισμένης αὐτῆς χώρας δὲν ἔκαναν ἄλλη δουλειὰ παρὰ νά... χορεύουν!

«Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀφροδίτης», λέγει σοβαρώτατα ὁ ντὲ Σαὶν-Πιέρ, σὰν νὰ τοὺς εἶδε μὲ τὰ μάτια του, «εἶνε στὸ ἀνάστημα ὅμοιοι περίπου μ' ἐμᾶς. Ἄλλοι βόσκουν μεγάλα κοπάδια στὰ βουνὰ καὶ περνᾶνε τὴν τριseυτυχισμένη ζωὴ τῶν **βοσκῶν**, καὶ ἄλλοι πάλι ζοῦνε **διαρκῶς κοντὰ σὲ μαγευτικὲς ἀκροθαλασσιές, ψαρεύοντας, πίνοντας, γλεντῶντας, τραγουδῶντας καὶ κολυμπῶντας...**»

Θεία καὶ ὀνειρεμένη ζωή, ἀλήθεια! Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ἡ ζωὴ αὐτὴ ὑπῆρχε μονάχα στὴ γόνιμη φαντασία τοῦ συγγραφέως.

Ὁ φοντενέλλος πάλι, ὁ συγγραφεὺς τῆς «Πολλότητος τῶν κόσμων», εἶχε τὴ γνώμη ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Ἑρμοῦ, ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὸν Ἥλιο, εἶνε ὅλοι τους.... τρελλοί, ἐπειδὴ ἡ μεγάλη ζέστη ποὺ ἐπικρατεῖ ἐκεῖ, τοὺς ἔχει χτυπήσει στὸ κεφάλι!...

Ὁ ἀνώνυμος ὅμως συγγραφεὺς ἑνὸς «Ταξειδιοῦ στὸν πλανήτη Ἑρμῆ», ποὺ ἐξεδόθη στὸ 1750, φρονεῖ μᾶλλον ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Ἑρμοῦ εἶνε ἄγγελοι ἐλαφρότατοι καὶ φέρουν κάτω ἀπὸ τὶς μασχάλες των ἕνα ζευγάρι φτερά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μποροῦν νὰ διπλώσουν ὅταν θέλουν νὰ περπατήσουν μὲ τὰ πόδια!

Ὁ σὲρ Χοῦμφρυ Νταίβυ παρουσιάζει τοὺς κατοίκους τοῦ Κρόνου ὡς ἀνθρώπους, ποὺ μποροῦν νὰ κυκλοφοροῦν καὶ στὸν ἀέρα, μὲ τὴ βοήθεια ἕξη φτερῶν ἀπὸ μεμβράνη. Οἱ κάτοικοι τοῦ Κρόνου εἶνε χρώματος ρόδινου καὶ γαλανοῦ καὶ τρέφονται ἀποκλειστικῶς μὲ ἀέρα. Ἀπὸ αὐτὴς τῆς ἀπόψεως μποροῦμε νὰ ζηλέψουμε τὴν τύχη τους!). Στὸ ἀνάστημα ὅμως εἶνε τεράστιοι, σωστοὶ γίγαντες.

Ἔτσι τουλάχιστον τοὺς θέλει ὁ σὲρ Χοῦμφρυ Νταίβυ!...

***

Κάτοικος τοῦ Ἑρμοῦ

Ἕνας Γερμανὸς ἀστρονόμος, βασιζόμενος στὸ γεγονὸς ὅτι οἱ μεγάλοι πλανῆται Ζεύς, Οὐρανὸς καὶ Ποσειδὼν δέχονται ἐλάχιστη ποσότητα ἡλιακῆς θερμότητος, κατέληξε στὸ συμπέρασμα—τὸ ὁποῖον ἔσπευσε νὰ κοινολογήσῃ ἐπιδεικτικῶς— ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν πλανητῶν ποὺ **ἀναφέραμε παραπάνω**, ἔχουν τεράστια μάτια, τὰ ὁποῖα... ἀποθηκεύουν ἀρκετὸ φῶς γιὰ νὰ μποροῦν νὰ βλέπουν γιὰ κάμποσο καιρό!...

Ὅσον ἀφορᾷ τὶς σωματικὲς διαστάσεις, οἱ κάτοικοι τοῦ Διός—κατὰ τὴ γνώμη, ἐννοεῖται, τοῦ προαναφερθέντος Γερμανοῦ ἀστρονόμου—ἔχουν ὕψος 5 μέτρων, οἱ δὲ τοῦ Ποσειδῶνος... 57!

***

Ἕνα ἀπὸ τὰ βιβλία, ποὺ ἔκαναν μεγαλείτερη ἐντύπωσι στὸ μεσαίωνα, ἦτανε καὶ ἡ περιγραφὴ ἑνὸς ταξειδιοῦ στὸν πλανήτη Ναζάρ, τὴν ὁποία ἔγραψε Λατινικὰ ὁ σοφὸς Νικόλαος Κλίμιος.

Στὸ περιεργότατο αὐτὸ βιβλίο—τὸ ὁποῖο εἶνε σπάνιο καὶ δυσεύρετο σήμερα—ὁ Κλίμιος μᾶς περιγράφει τὴ συνάντησι ποὺ ἔκανε δῆθεν, σ' αὐτὸν τὸν πλανήτη, μὲ τοὺς **φυτανθρώπους** καὶ τοὺς **κιθαρανθρώπους**.

«...Ὅταν σινῆλθα ἀπὸ τὴν ἐλαφρὴ ζάλη, στὴν ὁποία μ' ἔριξε ἡ ἀπότομη μετάβασί μου στὸν πλανήτη Ναζάρ—λέγει ὁ Νικόλαος Κλίμιος στὸ βιβλίο του—εἶδα γύρω μου ἕνα ὁλόκληρο δάσος ἀπὸ μικρὰ καὶ μεγάλα δένδρα νὰ κινῆται καὶ νὰ κάνῃ ἕνα θόρυβο σὰν ἐκεῖνον ποὺ ἀκούμε στὶς ἀγορές....

»Σὲ λίγο εἶδα ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δένδρα νὰ μὲ πλησιάζῃ, νὰ χαμηλώνῃ ἕνα κλαδί του, στὴν ὄκρη τοῦ ὁποίου ὑπῆρχαν ἕξη μπιμπούκια, ποὺ χρησίμευαν γιὰ δάχτυλα, νὰ μὲ ἐρπάζῃ καὶ νὰ μὲ σηκώνῃ στὸν ἀέρα, φωνάζοντας δυνατά!...»

Καὶ ὁ φυτάνθρωπος αὐτὸς ὡδήγησε τὸν Νικόλαο Κλίμιο, αἰχμάλωτο, στὴν πρωτεύουσα τοῦ πλανήτου.

«Οἱ δρόμοι—συνεχίζει ὁ συγγραφεὺς τοῦ πρωτοτύπου αὐτοῦ βιβλίου—ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ κινούμενα δένδρα ποὺ ὑποκλίνονται κάθε τόσο, ἀλληλοχαιρετούμενα. Ἐνῶ προχωροῦσαμε, εἶδα μιὰ βαλανιδιὰ νὰ βγαίνῃ ἀπὸ ἕνα σπίτι. Καὶ τότε ὅλοι οἱ ἄλλοι φυτάνθρωποι ἄρχισαν νὰ χαμηλώνουν τὰ κλαδιά των καὶ νὰ ὑποκλίνωνται εὐσεβάστως—γέροντας τὶς κορυφές των—ἐμπρὸς στὴ βαλανιδιά. Δὲν ἄργησα νὰ καταλάβω ὅτι ὁ φυτάνθρωπος αὐτὸς θὰ ἦτανε κανένα σημαντικὸ πρόσωπο.»

Καὶ ὁ Νικόλαος Κλίμιος, συνεχίζοντας τὸ τολμηρὸ ταξείδι του—μήπως ἐπῆρε κι αὐτὸς ναῦλα;—ἔφθασε στὴ χώρα τῆς Μουσικῆς, ποὺ τὴν κατοικοῦσαν οἱ κιθαράνθρωποι. Τώρα, τὶ πρᾶγμα ἦσαν αὐτοὶ οἱ κιθαράνθρωποι—ἄνθρωποι - κιθάρες δηλαδή—μπορεῖτε νὰ τὸ δῆτε στὴν χαρακτηριστικὴ εἰκόνα ποὺ σᾶς παραθέτουμε, μαζὺ μὲ τὴν εἰκόνα ἑνὸς φυτανθρώπου....

Κάτοικος τοῦ Διός